

РЕШЕНИЕ

№ 32

София, 16 април 2020 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

Върховният касационен съд на Република България, първо наказателно отделение, в съдебно заседание на двадесет и първи февруари две хиляди и двадесета година в състав :

ПРЕДСЕДАТЕЛ: РУЖЕНА КЕРАНОВА

ЧЛЕНОВЕ: МИНА ТОПУЗОВА

СПАС ИВАНЧЕВ

при секретар: Марияна Петрова

и в присъствието на прокурора Явор Гебов

изслуша докладваното от съдия Ружена Керанова

н. дело № 95/2020 година

Производството е по реда на глава тридесет и трета от НПК и е образувано по искане на осъдения Д. Х. Д. за възобновяване на НОХД № 2159/2017 г. по описа на Специализирания наказателен съд и отмяна на постановената по него присъда от 25.02.2019 г.

В искането се твърди, че присъдата е постановена при съществени нарушения на процесуалните правила при анализа и проверката на събраните доказателства, довело до незаконосъобразно приложение на материалния закон, поради невярно възприемане на фактите. Препраща се към отделни моменти от мотивите на присъдата (конкретизирани с посочване на лист и ред), на които се противопоставя собственото на искателя виждане за съдържанието на доказателствените средства. Излагат се аргументи, че единствен източник на информация, обслужващ обвинителната теза, са

показанията на свидетелите Д. П. и Б. А.. Съдържа се изложение за съпричастност на трето лице към престъпната дейност. Сочи се още, че съдът е предпочел да се довери на показанията на П., вместо на обясненията на подсъдимия и показанията на свидетеля Н. Н. (склучил споразумение), който е отрекъл участието си в организираната престъпна група (ОПГ). По отношение на осъждането по чл. 339 от НК, се заявява обсъждане само на обективната страна.

В съдебното заседание доводите се доразвиват от защитника на осъдения, като се поддържа, че аналитичната дейност на съда се изразява в отразяване на свидетелските показания. Твърди се, че според обстоятелствената част на обвинителния акт Д. е организирал престъпната група, но съдът не го е коментирал, а само е маркирал това. Отправените искания са за отмяна на присъдата и връщане на делото за ново разглеждане по отношение на престъплението по чл. 321 от НК, а по отношение на това по чл. 339 от НК – оправдаване на подсъдимия.

Осъденият Д. участва лично и с упълномощен защитник в касационното производство. Искането за възобновяване на делото се поддържа при направените в него оплаквания и съображения.

Прокурорът от Върховната касационна прокуратура намира искането за неоснователно, защото в хода на процеса не са допуснати сочените съществени процесуални нарушения, а част от доводите са недопустими.

Върховният касационен съд, първо наказателно отделение, като обсъди доводите на страните и извърши проверка по делото, установи следното :

С атакуваната по реда на извънредния способ за проверка на наказателните дела присъда, съдът е признал подсъдимия Д. Х. Д. за виновен, както следва :

- в това, че в периода от неустановена дата началото на 2015 г. до 18.01.2016 г. в гр. Провадия и на територията на област – Варна, ръководил организирана престъпна група, с цел да върши престъпления по чл. 354а, ал.1 и ал. 2 и чл. 214 от НК, в която участвали Д. В. П., С. М. П., М. С. Х., Н. А. Р., Н. П. Н., П. З. В. и И. И. Т., като групата е създадена с користна цел - престъпление по чл. 321, ал. 3, пр. 2 и пр. 3, т. 1 във вр. с ал. 1, пр. 2 от НК, за което при условията на чл. 55, ал.1, т. 1 от НК му е наложено наказание от три години лишаване от свобода. На основание чл. 304 от НПК е оправдан да е ръководил организираната престъпна група от месец януари 2014 г. до неустановена дата от началото на 2015 г.;

- в това, че на 18.01.2016 г. е държал боеприпаси, подробно описани в присъдата, без да има за това надлежно разрешение - престъпление по чл. 339, ал. 1 от НК, за което при условията на чл. 55, ал.1, т. 1 от НК му е наложено наказание от една година лишаване от свобода.;

- на основание чл. 23, ал. 1 от НК е определено едно общо най-тежко наказание, а именно три години лишаване от свобода, изпълнението на което е отложено на основание чл. 66, ал.1 от НК с изпитателен срок от пет години.

Със същата присъда е осъден и подсъдимият С. П. за извършено в същия период престъпление по чл. 321, ал. 3, пр. 2 и пр. 3, т. 2 във вр. с ал. 2 от НК.

Наказателния процес за останалите участници в организираната престъпна група е приключил по реда на глава двадесет и девета от НПК – „Решаване на делото със споразумение”

Искането за възобновяване на делото е процесуално допустимо, тъй като е направено от надлежно легитимирано лице по чл. 420, ал. 2 от НПК, в срока по чл. 421, ал. 3 от НПК и по отношение на съдебен акт, който подлежи на проверка по реда за възобновяване на наказателните дела.

Разгледано по същество искането е неоснователно.

С изтъкнатите възражения за неоснователно кредитиране на доказателствата, изводими от показанията на свидетелите Д. П. и Б.А., искателят всъщност поддържа, че събраните по делото доказателствени материали не са достатъчна и достоверна основа, позволяваща да се обосноват, направените от съда осъдителни изводи. Това налага да се припомни, че фактическата необоснованост на съдебния акт не съставлява самостоятелно касационно основание, съответно – основание за възобновяване на делото. Проверката в производство по реда на глава тридесет и трета от НПК, чл. 422, ал. 1, т. 5 от НПК, при наведените в искането оплаквания във връзка с доказателствената дейност на решаващия съд се ограничава до спазване на процесуалните изисквания за събиране и оценка на доказателствата и средствата за тяхното установяване и правилността на формиране на вътрешното убеждение на решаващия съд.

Изложените разсъждения в искането за данни, уличаващи трето лице (В. В.) в извършване на престъплението, не могат да бъдат обсъждани. Поднесени под формата на процесуални нарушения, с тях всъщност се иска касационната инстанция да им направи преценка, при това по начина, по който те са разгълкувани от осъдения. Освен това съгласно чл.127, т.3 от Конституцията и чл.46, ал.1 от НПК единствен орган, който повдига и поддържа обвинение за престъпления от общ характер, е прокурорът. Дейността на съда е очертана от рамките, поставени с обвинителния акт, и в тези рамки се е развила настоящата процедура, в която е изследвана дейността на осъдения Д.. На тази основа следва да се отхвърли и възражението, поддържаното от защитата в съдебното заседание, че съдът не е коментирал отразените обстоятелства в обвинителния акт за дейност на Д. по организиране на престъпното сдружение. Признава се обаче, че обвинение

за тази форма на изпълнително деяние по чл. 321, ал.1 от НК не е било повдигнато, поради което претенцията към съда да изследва наличие и на такова поведение, е неубедително. Следва да се каже в тази връзка, че принципно „организаторът” е възможна, но не задължителна фигура за съществуването на ОПГ, защото сформиранието ѝ може да е резултат както от активни действия на едно лице, така и в резултат на едновременно съгласуване на волята на три и повече лица.

Избраният от съда начин на изложението в мотивите да пресъздаде съдържанието на показанията на свидетелите, депозираните пред съдебния състав, както и на приобщените от досъдебното производство, в конкретния случай не компрометира качеството на съдебния акт. Извън пресъздаденото съдържание на гласните доказателствени източници в мотивите на присъдата е обективизирана аналитичната дейност на съда, от която е видно, че те са проверени и оценени с оглед тяхната убедителност и при съпоставянето им с другите доказателствени средства.

Несъмнено, част от обсъдените показания на свидетелите са относими към съществуването на престъпното сдружение и неговите белези. Това е и обяснимо, защото „ръководенето“, като форма на изпълнително деяние, е възможно да се осъществи едва след сформиранието на съответното престъпно сдружение, без значение на какъв етап от съществуването му.

Неоснователно е твърдението, че съдът не е оценил коректно доказателствата, свързани с ръководенето на ОПГ от подсъдимия Д., и не е съобразил, че те практически са изводими само от показанията на свидетеля Д. П.. Не се констатира процесуалните пропуски, сочени в искането, по отношение оценката на този доказателствен източник. Показанията не са безкритично кредитирани от съда. Проверката за достоверност на заявеното от свидетеля е проведена чрез внимателно съпоставяне с останалите

доказателствени източници. Едва след това съдът им се е доверил, като е изложил аргументирани съображения в кои части прави това. Няма съмнение, че показанията на П. са особено гласно доказателствено средство, поради това, че той е бил част от престъпното сдружение. Това обаче не може да е единствен аргумент за компрометиране на тяхната достоверност. Освен, че свидетелят носи наказателна отговорност за достоверността на заявеното от него, но и източниците на информация за подлежащите на установяване обстоятелства от предмета на доказване по чл. 321, ал.1, пр. 2 от НК, са ограничени с оглед спецификата на осъществената престъпна дейност и изградената йерархия в сдружението.

Решаваният съдебен състав е намерил съвместимост между показанията на П. и споделената от свидетеля А. информация, относно релевантните факти, който последният е възприел лично. Съдът коректно е отразил в мотивите на съдебния акт, че заявеното от свидетеля А. в протокола за разпит, проведен в хода на досъдебното производство, относно начина, по който подсъдимият Д. е уреждал финансовите си отношения, са обстоятелства, за които той не е добил непосредствени впечатления. Такива коментари, дочути от свидетеля без да е посочен техния източник, възпроизведени в процеса, нямат качество на доказателство и са недопустими. В коментарираната част изявленията на Асенов не са поставяни в основата на осъдителните изводи на съда. Неговите показания обаче, съдържащи данни за срещата, проведена с подсъдимия Д., причината за нея, изявленията на последния пред свидетеля, са годен доказателствен източник и с основание съдът е градил фактическите си изводи върху тях. В тази връзка са и обсъдени показания на свидетелите М. и А..

В отговор на доводите, поддържани в искането, следва да се посочи още, че основните фактически положения в един наказателен процес, какъвто

е и настоящият, могат да се изградят на показанията на ограничен брой свидетели, стига те да са установени като достоверни. В този смисъл доводите, че свидетелят Н. Н. е отрекъл и в двете фази на процеса участието си в ОПГ, не допринася за защитната теза, доколкото е установено, че подсъдимият Д. е поставял задачите на свидетеля П., предоставял на него наркотичното вещество, като последният го е предавал на участниците в групата за последваща реализация чрез продажба, а отчитането на получените пари е ставало по обратния ред и подсъдимият е получавал крайната печалба. С други думи, фактът, че някой от участниците не е контактувал директно с ръководителя на групата, не изключва съставомерността на деянието по чл. 321, ал.1, пр. 2 от НК. Известно е, че за ръководенето на ОПГ, като форма на изпълнителното деяние, е необходимо да е осъществена дейност, изразяваща се в даване на нареддания на един или повече от членовете на групата, като им се възлагат конкретни или общи задачи. В субективен аспект е достатъчно деецът да въздейства пряко върху едно лице и да съзнава и цели то да упражни съответното въздействие върху другите лица, без да е необходимо деецът да познава последните.

Дейността на съда не търпи упрек и за проявена селективност и едностранчивост при изследване на релевантните факти във вреда на подсъдимия, пренебрегвайки неговите обяснения. Напротив, съдът е анализирал депозираните от подсъдимия обяснения, като ясно е аргументирал защо не ги приема за достоверен източник на доказателствена информация относно обстоятелствата от кръга на чл. 102 от НПК. По този начин не е допуснато нарушение на процесуалните изисквания.

Детайлно са обсъдени и веществените доказателствени средства, получени в резултат от експлоатиране на специални разузнавателни средства по отношение на подсъдимите Д. и П. и на свидетелите по настоящето дело

П. и Р.. Данните, извлечени от тях, наред с другите доказателства, подкрепят извода на съда за съществуването на трайни и устойчиви връзки между участниците в групата за постигане на посочените цели. Съдържат се и разговори, провеждани от свидетеля Н. Р., в които той обсъжда инициативи на подсъдимия Д. във връзка с оказване на натиск върху определени хора.

С оглед на изложеното касационният съд не намери основания за упражняване на правомощията си за отмяна на атакувания съдебен акт и връщане на делото за ново разглеждане от Специализирания наказателен съд в частта относно обвинението по чл. 321 от НК, тъй като не констатира основателност на поддържаните в искането за възобновяване претенции за допуснати процесуални нарушения.

Доводите, с които се оспорва осъждането на подсъдимия Д. по обвинението по чл. 339, ал.1 от НК, са неоснователни. По същество те представляват собствен прочит на мотивите на присъдата, считайки, че съдът не е отрекъл неговото намерение да предаде боеприпасите на следващия ден, тоест в деня на откриването им при извършеното процесуално-следствено действие. Запознаването с мотивите на съдебния акт изобщо не подкрепя подобно твърдение. Напротив, съдът ясно е отбелязал, че не възприема твърденията на подсъдимия, боеприпасите да са намерени от него закачени на „телта на катинара в торба“, което е отхвърлено най-малкото, поради това, че е несъответно на данните от протокола за претърсване и изземване и съставения към него фотоалбум. В допълнение може да се добави и това, че инкриминираните боеприпаси са установени на различни места в обитаваното жилище от подсъдимия, а не само в коментиранията „торба“. Отхвърлени са и обясненията на подсъдимия, че служител от служба КОС го уведомил по телефона за изготвените документи, свързани с разрешителния режим. В основата на приетата неубедителност на обясненията в тази им част са

установените обстоятелства, че лице с името „Н.“ не е работил по преписката в тази служба, а и самите документи не са били изготвени към момента на извършеното процесуално действие. За неоснователността на възражението, че съдът е обсъдил само обективната съставомерност на деянието, но не и субективната такава, е достатъчно да се препрати към мотивите на присъдата – л. 58 и сл.

Искането, отправено за оправдаване на подсъдимия по повдигнатото обвинение по чл. 339, ал.1 от НК, очевидно не държи сметка, че касационната инстанция може да упражни правомощието си по чл. чл. 425, ал. 1, т. 2 от НПК, само ако приетата от съда по същество фактология не обуславя съставомерно поведение на осъдения. В конкретния случай по отношение на проверяваната присъда този подход е неприложим.

Предвид на изложените съображения, Върховният касационен съд, първо наказателно отделение

Р Е Ш И :

ОСТАВЯ БЕЗ УВАЖЕНИЕ искането на осъдения Д. Х. Д., за възобновяване на НОХД № 2159/2017 г. на Специализирания наказателен съд и отмяна на постановената по него присъда от 25.02.2019 г.

ПРЕДСЕДАТЕЛ :

ЧЛЕНОВЕ : 1.

2.